

The Journal of Academic Social Science Studies

JASSS

International Journal of Social Science

Doi number: <http://dx.doi.org/10.9761/JASSS1508>

Volume 6 Issue 6, p. 277-304, June 2013

CUMHURİYET DÖNEMİ'NDEN GÜNÜMÜZE YAPILAN TÜRKÇE YAZIM KILAVUZU ÇALIŞMALARI VE TÜRKÇE YAZIM KILAVUZLARI ÜZERİNE BİR KAYNAKÇA DENEMESİ*

*SPELLING GUIDELINE STUDIES CARRIED OUT FROM THE REPUBLIC
PERIOD TO THE PRESENT AND A BIBLIOGRAPHY STUDY ON TURKISH
SPELLING GUIDELINES*

Yrd. Doç. Dr. Mesut BULUT

Bayburt Üniversitesi Bayburt Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi Bölümü

Abstract

Spelling, defined as the representation of a language with the art of writing according to standard usage, is an important element of speaking fluently, accurately and clearly. An alphabet, standard set of sounds which form the language, composes the spelling. Spelling is the name of the common spelling style adapted and implemented by the society. It is certainly the alphabet which is going to enable it. Turkish alphabet was created according to the principle which was based on a letter for each sound and only one sound for each letter. Such features as the sounds are written and read as they are pronounced enable the words to be spoken, written and reread. Therefore, all the sounds are presented and pronounced in writing. Turkish is a phonetic language due to these features. Turkish is one of the rare languages because it is written as it is pronounced. There are difficulties in pronunciation in Turkish like many languages. It is not coincidental that many continuous discussions have existed in spelling guidelines from Alphabet Reform to the present day

---

* Bu makale Crosscheck sistemi tarafından taranmış ve bu sistem sonuçlarına göre orijinal bir makale olduğu tespit edilmiştir.

and in addition to this, changes in spelling rules have occurred. Unfortunately, these continuous changes prevent the desired stability in Turkish. Because the unity in language and spelling, and language peace has not been attained, confusion of concepts came into existence and this situation was not prevented. Because it is the rule to write each sound with its own letter in Turkish spelling rules, inter-regional differences must be brought to an end and unity in language must be ensured; however, some problems have been experienced about attaining these goals. These problems are based on the words exposed to continuous changes and the spelling rules which are not followed by the individuals of the society and these changes hinder unity in spelling and the most important thing is that they cause confusion of concepts in spelling. It is possible to remove confusions in spelling with a sense of common language and spelling awareness.

Within the scope of finding solutions to some inconsistencies in Turkish spelling guidelines and lack of unity in spelling due to these inconsistencies, the aim of this study is to present spelling problems and to correct inconsistencies in spelling which is a very important problem in our language, to provide unity in spelling, to draw attention of Turkish Language Association, a constitutional institution to protect and develop Turkish language and everybody who is interested in Turkish, to have everybody speak Turkish easily, and to present the importance of spelling guidelines in order to have everybody adopt the rules of the Turkish language. Moreover, by taking into consideration the historical development of spelling rules which came into existence within the framework of studies conducted about spelling guidelines ,which are the fundamental sources of Turkish course, from the Republic Period to the present day and the Turkish spelling studies which are as a result of natural outcome of these spelling rules, still another aim of this study is to make contributions to the studies which are going to be conducted about Turkish spelling guidelines

Key Words: Turkish, language, spelling, spelling book

Öz

Bir dilin, belli kurallar çerçevesinde yazıya geçirilmesi olarak tanımlanan yazım, güzel ve açık konuşmanın, düzgün söz söylemenin önemli ögesidir. Dili oluşturan seslerin karşılığı olan alfabe, yazımı oluşturur. *Yazım*, toplumun uyduğu, uyguladığı ortak yazım biçiminin adıdır. Bunu sağlayacak olan da elbette alfabedir. Türk alfabesi, her ses için bir harf ve her harf için yalnız bir ses ilkesine göre oluşturulmuştur. Alfabemizde seslerin söylendiği gibi yazılması, yazıldığı gibi okunması gibi birtakım özellikler, sözcüklerin söylenip yazılmasında, yeniden okunmasında kolaylık sağlamaktadır. Bu sayede bütün sesler yazıda gösterilir ve söylenir. Bu özellikleri dolayısıyla Türkçe sesçil bir dildir. Türkçe, konuşulduğu gibi yazılan ender dillerdendir. Birçok dilde olduğu gibi Türkçede de telaffuz sorunları ortaya çıkabilmektedir. Harf İnkılâbı'ndan günümüze kadar sürekli olarak yazım kılavuzlarında tartışmalar yaşanması ve beraberinde yazım kurallarında değişiklikler yaşanması tesadüfi değildir. Sürekli yapılan bu değişiklikler, maalesef Türkçemizde arzu edilen

istikrara darbe vurmaktadır. Dilde ve yazımda birlik, dil barışı sağlanamadığından, yazımda kavram kargaşası ortaya çıkmış ve bu durum önlenememiştir. Türkçe yazım kurallarında her sesin kendi harfi ile yazılması esas alındığından, bölgelerarası farklılıkların giderilerek dilde birlik sağlanması hedeflenmiştir; fakat bu hedeflere ulaşma düzeyi konusunda sorunlar yaşanmaktadır. Bu sorunların temelinde; sürekli değişikliklere maruz kalan sözcükler ve yazım kuralları toplum bireyleri tarafından takip edilememekte, bu değişiklikler yazımda birliğe engel olmakta, en önemlisi yazımda kavram kargaşası ortaya çıkarmaktadır. Yazımda kavram kargaşasının ortadan kaldırılması ortak dil ve yazım bilinci ile mümkündür.

Bu çalışmada, Türkçe yazım kılavuzlarındaki birtakım tutarsızlıklar ve bu tutarsızlıkların beraberinde getirdiği yazımda birliğin sağlanamayışı sorununa çözüm kapsamında, yazım sorunlarını ortaya koymak ve dilimizde önemli bir sorun teşkil eden yazım kurallarındaki tutarsızlıkların giderilmesi, yazımda birliğin sağlanması, Türk dilinin geliştirilmesi ve korunması konusunda anayasal kurum olan Türk Dil Kurumunun ve Türkçeye ilgi duyan herkesin dikkatini bu konuya çekmek, Türkçenin herkes tarafından rahatça konuşulabilmesi ve Türkçemize ait kuralların herkes tarafından benimsenmesi konusunda yazım kılavuzlarının önemini ortaya koymak, Türkçe dersinin temel başvuru kaynaklarından olan yazım kılavuzları ile ilgili yapılan çalışmalar hakkında Cumhuriyet Döneminden günümüze yazım faaliyetleri çerçevesinde ortaya çıkan yazım kurallarının ve onun doğal bir sonucu olarak ortaya çıkan Türkçe yazım kılavuzu çalışmalarının tarihi seyri ele alınarak, Türkçe yazım kılavuzları hakkında yapılacak çalışmalara katkıda bulunmak hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Türkçe, dil, yazım, yazım kılavuzu

1.Giriş

Dil, bir toplumun bütünleşerek dayanışma içerisinde olmasını sağlayan en temel araçtır. İnsanoğlu için bu kadar önemli bir yere sahip olan dil, zaman içerisinde gelişimini sürdüren canlı bir varlıktır. Türkçemizi kurallarına bağlı olarak kullanmak, birey olarak mensup olduğu toplumun dil bilincine sahip olmak, dilin gelişimine katkı sağlar. Dili bilinçsiz kullanmak; dilin gelişimine zarar vermektedir. Dil, insanları bir yığın veya kitle olmaktan alıkoyarak, duygu ve düşünce birliği içinde olan "millet" dediğimiz, belli bir amaç doğrultusunda hareket eden bir topluluğa dönüştürür. Türk milletinin konuştuğu dil Türkçedir. (Onaran, 1988: 18-19), Türk'ün tanımını yaparken millet olmanın ve birlikte hareket etmenin, sözlü ve yazılı olarak dili kullanmada birliğin öneminden söz etmektedir. Türk demek; Türkçe konuşan, yazan ve düşünen bireydir. Bu bağlamda dilde birliği sağlamanın koşulu düşünce, kültür vb.

davranışlarda birlik olmaktır. Millî hedeflerin gerçekleştirilebilmesi, millî bağların kuvvetlendirilmesinin yolu dile; yazılı ve sözlü anlatıma bağlıdır.

Toplumun bütünleştiren, kaynaştıran ve ortak ülkü etrafında hareket etmesini sağlayan dilin ve bu birliğin sağlanmasında hiç şüphesiz yazımda birliğin önemli rolü vardır. Yazım, herhangi bir dilin belli kurallar çerçevesinde somut göstergelerle sembolize edilmiş biçimi olan harflerle ifade edilmesidir. Belli kurallara bağlı olarak gerçekleşen yazım faaliyetinde herkes bu kurallara uymak zorundadır. Çünkü, sağlıklı bir iletişimin doğru, düzenli ve açık bir şekilde oluşabilmesi, okuyucunun yazıyı doğru anlayabilmesi, yazım kurallarına riayet edilmesine bağlıdır. Yeryüzünde var olan tüm diller gramer, yazım ve noktalama kurallarına paralel olarak varlıklarını sürdürmektedir. Yazım kuralları ve onu barındıran yazım kılavuzları, iletişimin sağlıklı bir şekilde yapılmasında karışıklığı önleme fonksiyonunu yerine getirdiği için çok önemlidir; çünkü yazımda yapılması muhtemel bir yanlışlık; mesajın doğru bir şekilde gerçekleştirilmesini engeller ve okuyucu üzerinde hoş olmayan bir tesir bırakır.

Kavcar, dilin sosyal ve kültürel boyutunu şu şekilde dile getirir. “Düşünmenin ve iletişimin aracı olan dil; insanları birbirine bağlayan, bir toplumu gelişigüzel insan yığını olmaktan çıkararak, millet haline getiren en önemli öğelerden biridir. Aynı dili konuşan ve dil birliği sağlanan toplumlarda bireyler arasında köklü bir yakınlık, sevgi ve saygı bağları oluşur. Bu bağlar, toplum yaşayışı için çok önemli olan güven duygusunun kaynağıdır. Çok iyi biliyoruz ki birbirine güven duyan insanların meydana getirdiği toplumlarda birlik ve bütünlük kolay sağlanır” (1999: 141). Dilin düşünme ve iletişim becerilerini sağlamada üstlendiği role de değinen Kavcar, bu durumu şöyle açıklar: “Dil eğitiminin temel amacı, kişilerin düşünme ve iletişim becerilerinin geliştirilmesidir. Dilin iletişim yönünü anlatma, öteki yönünü anlama oluşturur. Bu nedenle bütün ülkelerin eğitim sistemlerinde, dil eğitimine, özellikle ve öncelikle anadili eğitimine büyük önem verilir... Dil eğitiminde asıl hedef; dört temel dil becerisi olan dinleme, konuşma, okuma, yazma becerilerinin hedef kitleye kazandırılması ve geliştirilmesidir. Anadili dersi, bir bilgi aktarma dersi değil, beceri kazandırma dersidir”(1998: 12). Aksan, konuşma dili ve yazı dilinin öneminden bahsederek ona gereken önemin verilmesi gerektiğini dile getirir. “Bir toplumda kullanılan dil, konuşma ve yazılı olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Dilbilimciler de bu ayrımı yapmakta ve konuşma dilini bir ulusun, bir dil birliğinin dilinin yazıyla ilişkili olmayan ve çeşitli söyleyiş özellikleri taşıyan yönü olarak, yazılı dili de, konuşma dilinin yazıya geçirilmiş biçimi olarak tanımlanmaktadır” (1979: 85). Dilin bir millet için nasıl vazgeçilmez bir unsur olduğunu Akalın da dile getirmektedir: “Dil demek millet demektir. Milletler ve devletler ancak dil sayesinde ayakta durabilirler. Yani, dil hayat veren bir varlıktır. Dilin hayat vermesi için öncelikle kendisinin diri olması gerekmektedir. Bu dirilik de ancak dili iyi kullanmadan geçer” (Akalın vd., 2001: 219).

Dil ile ilgili uzmanların açıklamalarından da anlaşılacağı üzere, bir dilde iletişimin doğru bir şekilde gerçekleştirilmesi, anlatımın açık ve düzenli bir şekilde yapılabilmesi, bir yazının doğru anlaşılabilmesi belli başlı kurallar çerçevesinde

gerçekleşir. Dilin bir parçası olan yazım ve yazım kuralları ve bunların bir araya gelmesinden oluşan yazım kılavuzu, bu noktada büyük bir öneme sahiptir. Türk Dil Kurumu internet sitesindeki *Büyük Türkçe Sözlük*'te yazım sözcüğü "*Bir dilin belli kurallarla yazıya geçirilmesi, imlâ*" olarak tanımlanmaktadır. Bir dili oluşturan sözcüklerin belli kurallar çerçevesinde doğru olarak yazıya geçirilmesi veya ortak yazma şeklinde adlandırılan "yazım" ve yazım kuralları konusunda gösterilen hassasiyet; bireyin dil konusundaki eğitiminin göstergelerinden birisidir. Bu anlamda bireyin o dili kurallarına göre yazması ve doğru seslendirmesi ana dile hâkim olmanın en önemli göstergesidir. Sözcükleri doğru yazmak ve söylemek, vurgu ve tonlamalara özen göstermek etkili bir iletişimin temel unsurlarındandır. İletişimin temelini oluşturan dil, yazım ve yazım kuralları sayesinde kalıcı hâle gelebilmektedir. Yazım faaliyeti dilin kalıcılığını sağlamakla kalmaz; aynı zamanda gelecek nesillere doğru bir şekilde bilgilerin aktarılmasını da sağlar. Bu anlamda dil ve onun doğal bir sonucu olarak ortaya çıkan yazım ve yazım kuralları, bir toplumun kültürünün ve tarihinin yazılı anlatım vasıtasıyla gelecek nesillere aktarımında köprü vazifesindedir. Yazım ve yazım kurallarını barındıran "*yazım kılavuzları sorunu*"nın beraberinde getirdiği sorunlar birçok çalışmaya konu olmuştur. Cumhuriyet Dönemi'nden günümüze yazım kurallarında sürekli değişiklikler olduğu, sürekli değişen kuralların doğal sonucu olarak ortaya çıkan yazım kılavuzları yayınlarındaki artış bu durumun en somut göstergesidir.

Tokatlı'nın vurguladığı üzere dilde kurallara uyulmaması beraberinde yozlaşma ve kirlenmeyi getirir. "Dil, kendine özgü kuralları olan ve toplumda insanlar arasında anlaşmayı sağlayan bir araçtır. Gerek konuşma dilinde gerekse yazı dilinde bu kurallara uyulmadığı zaman dilde kirlenme veya yozlaşma baş gösterir" (2005: 191-196). Tokatlı, dildeki bozulmaları şu şekilde sıralamaktadır:

"Dilde bozulmalara yol açan birçok faktör vardır. Buna göre dilde kirlenmeye yol açan sebepleri şöyle sıralamak mümkündür:

1. İmlâ ve söyleyiş kurallarına uyulmaması,
2. Dilde karşılığı olduğu hâlde, yabancı kelime kullanımı yoluyla Türkçede yabancı kelime sayısının artırılması,
3. Dilin kendi içyapısına uygun kullanılmaması,
4. Cümle unsurlarının yanlış sıralanması,
5. Kelimelerin doğru anlamı ile ve yerinde kullanılmaması,
6. Dil bilinci ve sevgisinin olmaması" (2005: 191-196).

Dil insanlar arasında anlaşmayı sağlamakla kalmaz; bireyin yetişmesini, gelişmesini varlığını ortaya koyarak iletişim faaliyetini gerçekleştirmesini sağlar. Sözlü

anlatımı sağlayan dil, aynı zamanda yazılı anlatımın temelini oluşturan yazma eyleminin de kaynağıdır. Dili iyi kullanmanın yolu dil sevgisi taşımakla, yazım ve noktalamaya önem vermekle, yazım kurallarını özümsemekle gerçekleşebilir. Canlı varlık olan dil, ortaya çıkışından itibaren gelişim ve değişim gösterir. Sürekli bir değişim ve dönüşüm içerisinde varlığını devam ettirir. Bu süreçte bilinçsizce dil kullanımı dile zarar vermektedir. Nitekim Akalın vd. nin,(2001) belirttiği gibi sorumlu davranış sergilenmemesi durumunda dilde ve yazımda birlik bozulmakla karşı karşıyadır.

Yazım ve noktalama kuralları kullanma alışkanlığı veya becerisi; bireyin, iyi bir eğitim sürecinden geçmesinin, kültürel seviyesinin üst düzeye ulaşmasının, ana diline olan sevgisinin, kendisine duyduğu saygının göstergesidir. Türkçede İstanbul ağzı esas alındığından yazı dili de buna göredir; fakat günümüzde konuşulan İstanbul ağzının durumu pek iç açıcı değildir. Yabancı sözcük istilasına uğramış bir Türkçe, İstanbul Türkçesi veya ağzı olmamalıdır. Yazı diline paralel olarak ortak dil, resmî dil, kültür dili ve edebî dil ortaya çıkmıştır. Konuşma dili ile yazı bu anlamda birbirinden farklılık göstermektedir. Yazı dilinin oluşması birtakım kurallar silsilesine bağlıdır. Bu yüzden yazı dili dilde birliğin sağlanmasında lokomotif görevindedir. “Yazı dilinin oluşturulması için bir dilin kurallarının standartlaşması ve uygulamaya geçirilmesi gerekmektedir. Bir dil için standardın oluşturulabilmesi ve bunun sonucunda da bir yazı dilinin meydana gelebilmesi onun belli aşamalardan geçmesinden sonra mümkün olabilmektedir. Bu aşamalar normun seçilmesi, bunun kodlanması, işlevlerin belirlenmesi ve kullanıldığı toplumda yaygınlaşması (kabul) dir” (Yelok ve Kartallıoğlu, 2005: 88).

Dil veya ana dil öğretimi, her toplumun önemle üzerinde durduğu bir konudur. İletişimin sağlanabilmesi, dilin canlılığının, gelişiminin devamının sağlanması, neslin devamı, kültürel değerlerin aktarılması, aileden başlayan okulda devam eden iyi bir dil eğitimiyle mümkündür. “Dil her ne kadar ailede öğrenilmeye başlansa da gerçek anlamda öğrenme örgün eğitim kurumlarının ilk basamağı olan ilköğretim okullarında gerçekleşmekte, temel dil becerilerinin bilimsel temelleri buralarda atılmaktadır. Ana dili ediniminin ilköğretim çağıının sonunda tamamlandığı düşünülmektedir. Bu nedenle ilköğretim, yazı ve konuşma dilinin, doğru sesletimin temel özelliklerinin kavratılması açısından oldukça önemli bir eğitim basamağıdır. Bu dönemlerde yerleşen yanlışların düzeltilmesi çok zor olmakta, uzun bir çabayı gerektirmektedir” (Ergenç, 1994: 13). Bu görüşlerden anlaşılacağı üzere, kültürel değerlerden uzaklaşma, kendi değerlerine yabancılaşma, beraberinde dilde kirlenmeyi ve yozlaşmayı getirir. Bu bağlamda dilde oluşan kirlilik, yazım kurallarında da hissedilmektedir. Özellikle yabancı dil hayranlığı neticesinde Türkçe yazım kurallarına aykırı kullanımlar, doğru bilinen geleneksel yanlışlıklar komedisi şeklinde varlığını sürdürmektedir. İşte bu noktada yazım kılavuzlarının kullanımı ve önemi ortaya çıkmaktadır. Akalın’ın da belirttiği gibi kendi değerlerimize yabancılaşmamızın neticesinde yazım kurallarımıza da tabiri caizse “*Fransız kalmak*” söz konusu olmaktadır. “Fakat özentilik, kompleks duygusu ve daha birçok nedenden ötürü dilde

karşılığı olduğu halde yabancı kelime kullanımı dile ciddi manada zarar verir. Dilin üst becerisi olan yazıyı etkiler, birliği bozar” (Akalın vd., 2001: 219).

2. Yazı ve Yazma

Bir milletin hafızası olan medeniyetinin, şahsiyetinin veya karakterinin göstergesi olan yazı, birleştirici ve bütünleştirici ögedir. Sağlıklı bir iletişimin sağlam bir şekilde gerçekleştirilebilmesi dil ile mümkündür. Bu bağlamda dil; duygu, düşünce ve isteklerin, ses öğeleri ve kurallardan yararlanılarak aktarılmasını sağlayan çok yönlü, gelişmiş bir dizgedir. Dil iletişimin en önemli ögesidir. Sözlü iletişimde beden dili, ses tonu, jest ve mimikler önemli rol oynamaktadır. Yazılı iletişimde ise iletişim sözcükler vasıtasıyla gerçekleştirilir. Yazıda birliği sağlamak amacıyla Türkçemizin zengin ve gelişmiş söz varlığından en doğru şekilde yararlanmak gerekmektedir. Bu bağlamda öğrencilere sözlük ve yazım kılavuzu kullanma alışkanlığı kazandırılması önem arz etmektedir. Nitekim bu konu ile ilgili olarak Sağır, şu görüşünü ortaya koymaktadır: “Yazı, dili kalıcı yapan sistemdir. Yine dili başkalarına tanıtmak, yaymak için de dil, iyi bir araçtır” (Sağır, 1999: 25). *Yazı*, sözün belli işaretlerle saptanmasıdır. Bu işaretler harf dediğimiz şekillerle gösterilmektedir. Harflerin bir araya gelmesiyle alfabe oluşturulmuştur. Bir dilin belli bir alfabe kullanılarak yazıyla gösterilmesine de *yazım* denilmektedir. Türkçenin kurallarına, geleneklerine göre yazı yazmak için bir tutum birliğinin olmasıyla mümkündür. Duygu, düşünce, izlenim, gözlem, tasarımlarımızı anlatırken yazım kurallarına riayet etmek her birey için sorumlu vatandaşlığın, diline olan sevgi ve saygının gereğidir. Yani, yazma faaliyetini belli kurallara bağlayarak ortak yazım biçimine ulaşmak kaçınılmaz bir görevdir. Ocak, (2004: 19)’da yazı ile ilgili olarak şu tanımları getirmektedir: “Yazı dili oluşturan sessel simgelerin belli sembollerle ifade edilmesidir. Sözel iletişim dediğimiz konuşma nasıl dinleme eylemini gerektiriyorsa, yazılı iletişim de okumayı gerektirmektedir.” Yazı ile ilgili olarak Özbay, (2006: 121)’de şu tanımları yapmaktadır: “Yazı insanların, birbirleriyle iletişim kurmak için kullandıkları, dil denen sistemi, belli işaretlerle belirleyen ikinci bir sistemdir. Başka bir deyişle yazı, sözün resimleştirilmiş biçimidir.” Hengirmen de bu bağlamda bir tanım getirmiştir: “Yazı, dilin seslerini görüntüye çevirmek, böylece dil kullanımlarını kalıcı kılmak amacıyla oluşturulmuş çizimsel düzendir. Yazı dili, dilin yazılması, yazıya geçirilmesine bağlı olarak aldığı biçimdir” (1998: 424). Yazının icadı ile başlayan insanların yaşamlarında meydana gelen köklü değişimler neticesinde, insanlar arasındaki iletişim çok daha rahat bir hâl almıştır. Bu sayede medeniyetler arasındaki iletişim, kültür alışverişinin sağlanmasına vesile olmuş, dolayısıyla bu etkileşim neticesinde oluşan kültürel birikimlerin, gelecek nesillere aktarılması arzusu yazı ve yazılı anlatıma olan ihtiyacı da beraberinde getirmiştir. Geçmişten günümüze dil eğitiminde yazı ve yazılı anlatıma olan ihtiyaç gün geçtikçe artmaktadır. Çünkü, insanoğlu duygu, düşünce ve isteklerini yazı ile ifade etmek durumundadır. “Duygu, düşünce ve hayallerin, istek ve arzuların, bilinen ve

görülenlerin, okunan veya duyulanların dil aracılığıyla kâğıt üzerine güzel ve etkili bir şekilde aktarılmasına yazma; topluluk hâlinde yaşayan insanların duygu, düşünce ve tasarılarının, dil kurallarına göre, doğru ve etkileyici bir biçimde plan çerçevesinde yazıyla anlatılmasına yazılı anlatım denir” (Calp, 2005: 195). Yazma, duyguların, düşüncelerin ifade edilebilmesi noktasında kurallara uygun şekilde davranabilme ve bunu kullanabilme becerisidir. Yazma, bu anlamda duygu, düşünce ve isteklerin ifade edilmesi gerekli sembol ve işaretlerle ifade edilmiş etkinliğidir. “Yazma, düşüncelerimizi ifade edebilmek için gerekli sembol ve işaretleri motorsal olarak üretebilmektir” (Akyol, 2005: 47). Yazma, soyut ifadelerin somutlaştırılması eylemidir. “Yazma eylemi düşünce, duygu, olay ve isteklerin soyut alandan yazı aracılığıyla somut alana dökülmesidir” (Yıldız vd., 2006: 266). “Yazma, bireyin kendisini anlatmasının ve başkalarıyla iletişim kurmasının konuşma dışındaki öteki yoludur” (Sever, 2004: 24). Yazma, bu yönüyle iletişimin önemli öğelerinden biridir. “Yazma insan seslerinin her birine ilişkin işaretleri, yani sözcükleri sözle değil yazıyla sunma sanatıdır” (Mithat, 1985: 15).

Yazma, fikirlerin, düşüncelerin, duyguların veya olayların bir kompozisyon içerisinde ifade edilmesi faaliyetidir. “Yazma da konuşma gibi ihtiyaçtan doğmuş ve hayatımızın ayrılmaz bir parçası haline gelmiştir. İnsanlar duygu, düşünce, istek ve tasarımlarını, hayallerini başkalarına aktarmak, uzaktakilere duyurmak, gelecek nesillere ulaştırmak isterler. Bunun için de yazıya başvurulur” (Özbay, 2002: 73). Özellikle yazılı anlatımda kargaşayı önleyen yazım kuralları ve bunların kitaplaştırılmış hâli olan yazım kılavuzları önemlidir. Bir birey okuduğunu anladığını yazılı olarak da anlatmak ister. Dolayısıyla, yazı dili belli başlı kurallarla gerçekleştirildiğinden yazım kılavuzu burada önemli bir role sahiptir. Göğüş, yazılı anlatımın önemini dile getirerek bir dili özümsemiş sayılmanın hangi hâllerde oluşabileceğini dile getirir. “Kişi, amacını söz ya da yazıyla anlatabilmek için zihninde düşüncelerini belirler, düzenler, kelimeler seçer, cümleler kurar, etkin anlatım yolları arar. Bir dili kazanmış sayılmak için o dille duygu ve düşüncelerini sözlü ya da yazılı olarak anlatabilmek gerekir” (Göğüş, 1978: 167). Ağca, yazılı anlatımın nasıl sistemli, planlı olduğunu, ayrıca yazılı anlatım kurallarına uymanın amaç açısından önemli olduğunu aktarır: “Yazılı anlatım, sözcüklerin cümle içinde rastgele sıralanması değildir. Tam tersine düşünme gücüne sahip bireylerin; bilgi, görüş, düşünce ve duygularının, gözlem ve deneyimlerinin, seçilen konuyla ilgisi ölçütünde planlanarak, belli bir amaç doğrultusunda, dilin kendi kuralları bağlamında yazılı sembollerle ifade edilmesidir” (1999: 37). Özbay, yazım tekniğinin, kurallarının önemine değinerek iyi ve doğru yazma alışkanlığının herkes tarafından kazanılabileceğini belirtir. “Yazma tekniğini, dilin kurallarını bilen ve bu bilgileri sürekli uygulayan herkes, zamanla iyi ve doğru yazma alışkanlığı kazanabilir” (2002: 180). Kantemir de iyi, doğru ve güzel yazma konusunda yapılması gereken birtakım hususları dile getirir. Bu bağlamda bireylerin kendilerini geliştirmeleri gerektiğini vurgular: “Yazma zevk ve alışkanlığına sahip olan, yazma tekniğini ve dil kurallarını bilen, plân ve paragrafların oluşmasıyla ilgili gerekli deneyimi bulunan herkes, zamanla başarıya ulaşır. İyi yazmak, kolay bir

iş değildir. Kişinin kendini yetiştirmesi, geliştirmesi ve düzeltmesi gerekir” (1997: 114-116). Yıldız, çocuklara standart dilin öğretiminde, özellikle yazı dilinin oynadığı rolün önemine değinerek, yazı dilinin çok önemli olduğunu belirtir: “Okullardaki dil öğretiminin en önde gelen amacı yazı dilinin temelini oluşturan standart dili öğretmektir. Standart dili öğrenmenin yolu da yazı dilini öğrenmekten geçmektedir. Bu amaca yönelik olarak çocukların dil kullanımlarında görülen bölgesel ve sosyokültürel farklılıkların standart dil yönünden geliştirilmesi önem arz etmektedir”(2003: 83).

Yazım kurallarının önemine değinen Yıldız, dil bilgisi kurallarının önemli bir bölümünün yazım ve noktalama çalışmaları olduğunu ortaya koyar: “Yazım kurallarının, iletişimi kolaylaştırma ve yazmada birliği sağlama; noktalama işaretlerinin de yazının anlaşılmasını kolaylaştırma, cümleleri ve cümle öğelerini ayırarak anlamı etkili kılma, okumanın düzenli yapılmasını, okuyucunun ilgisini uyanık tutmasını, anlamın aydınlığa kavuşmasını sağlama işlevleri göz önünde bulundurulduğunda, dil bilgisi öğretiminin önemli bir boyutunun yazım ve noktalama çalışmaları olduğu ortaya çıkar” (2002: 9). Birçok işlevi üstlenen yazım kuralları anlamlı bir metnin önemli parçasıdır. Belli bir ihtiyaç sonucu ortaya çıkan yazım ve yazım kuralları iletişimin sağlanmasında hayati öneme sahiptir. Yazım kurallarına ve noktalama işaretlerine uyularak oluşturulmuş bir eser, hiç şüphesiz amacına daha kolay ulaşır. Yazım kuralları ve noktalama işaretlerinin, bir dilin yazım kılavuzunda kendilerine yer bulmasının sebebi; bir yazının doğru okunup anlaşılmasının sağlanması, yazımda birlik oluşturulması ihtiyacından doğmaktadır. İşte bu nedendir ki kılavuzlardaki kuralların gerekliliğinin yanı sıra fazla olması, baskılarda değişiklik göstermesi kuralların avantajını dezavantaja dönüştürebilmekte ve toplumda yazımda birlik konusunda kavram kargaşası ortaya çıkarmaktadır. “Yazım, doğru anlamayı kolaylaştırmak için sözlü anlatımda ses, dizim, anlam, önerme ve söz dışı göstergelere yüklenen ayrımların yazılı metinde görselleştirilmesidir” (Demircan, 2001: 11).

Kısacası yazım, anlaşılabilirliği gerçekleştirme düzeyini arttırmak açısından sözlü anlatım içerisinde mevcut olan birtakım kavramların harf denilen göstergelerle yazılı metin hâline getirilerek somutlaştırılmasıdır. Buradan da şu anlaşılmaktadır ki yazım, kurallara dayalıdır ve doğru anlama, anlaşmaya hizmet etmek ihtiyacının bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Yazım veya diğer adıyla imlâ, bireyin dil bilincini ortaya koyması, kültürünü yansıtması gibi birtakım işlevleri dolayısıyla önemlidir. Yazım kurallarına bağlı kalınarak oluşturulan bir eser, okuyan birey açısından daha rahat, daha anlaşılırdır. Tersine bir durumda yazının anlaşılması güçlükleri beraberinde getirir. Bazı araştırmacılar, yazım(imla) ile ilgili şu tespitleri yapmıştır: “İmlâ çalışmalarıyla, öğrenciler, kullandıkları kelimelerin doğru yazılışlarını ve belli başlı imla kurallarını kavrar ve doğru yazma alışkanlığını kazanırlar” (Öz, 2003: 268). “İmla bir kalıp

olduğuna göre, her dilin söyleyişine en uygun kalıpları bulması ve bunları kullanması gerekir. Bir dilin imlasını sık sık değiştirmek doğru değildir. Çünkü imla birliği aynı zamanda yazı dilinde, konuşmada ve eğitimde birlik demektir” (Tulum, 1986: 3). Bir dilin kurallarının yerleşmesi, dilde birliğin sağlanması, uzun süreli birtakım alışkanlıkların kurallara yansması ve bu kuralların yaygınlaşmasıyla mümkündür. “İmlada kural, alışkanlık ve yaygınlık esas olmalıdır. Eğer kurallar yerine oturmamışsa, her yıl imlamızda farklılıklar yaşıyorsa, dilimize hâkim olduğumuz tartışmalı bir hal alır ki, bu da alışkanlık kazanmamıza engel olur ve yaygınlık da esas olamaz” (Parlakıldız, 2008: 538). Anlamalı bir metin oluşumunda bu kadar vazgeçilmez olan yazım ve yazım kurallarının özellikle sosyal medya olmak üzere birçok yerde yanlış bir şekilde kullanımı beraberinde dilde ve kültürde emperyalizmi getireceği unutulmamalıdır. “... Yazım kuralları, her ne kadar da dilin doğal gelişim süreciyle birlikte ve iç içe ortaya çıkmamış olsa da bir dilin yazım kurallarıyla o dilin anlam ve ses özellikleri arasında bir ilişki olduğu kesindir. Çünkü yazım gelişigüzel kurallar bütünü değil, kaynağını dilin işleyişinden, kullanımından alan dizgesel bir nitelik taşımaktadır” (Karadüz, 2008: 432-433). Yazım kurallarında dil, ses ve anlam ilişkisi önem arz etmektedir.

Eğitim-öğretim faaliyeti içerisinde öğrencilere yazım kurallarının önemini kavratılabilmesi ve bunun ana dil bilincinin bir gereği olduğunun aktarılabilmesi, yazım kurallarına riayet edilmesi, yazım kılavuzu kullanma alışkanlığının kazandırılması açısından önemlidir.

3.Yazım ve Yazım Kılavuzu

Yazım, bir dilin belli kurallara göre yazıya geçirilmesi faaliyetidir. Dilin yazıya geçirilirken veya yazılırken uyulacak kuralları, kelimelerin yazımı, özel adların yazımı, sayıların yazımı, kısaltmaların yazımı gibi birtakım kuralları alfabe sırasına göre topluca gösteren kitaplara da *yazım kılavuzu* denir.

“Bir dilin sözcüklerinin doğru olarak yazıya geçirilmesini sağlayan ortak yazma biçimine yazım (imlâ) denir” (Kavcar vd., 2002: 50).

Yazım ile ilgili olarak Türk Dil Kurumu sözlüklerinde şu tanımlamalar yapılmaktadır: “**Yazım:** a. db. Bir dilin belli kurallarla yazıya geçirilmesi, imla.(*Güncel Türkçe Sözlük*) Yazım, İng. Ortography, Bir dilin belli kurallarla yazıya geçirilmesi. (BSTS / Dilbilgisi Terimleri Sözlüğü 1972) Yazım: Osm. İmlâ. Sözcüklerin, düzgün yazılmaları için saptanan kurallara göre, belli harflerle yazılışı.(BSTS / Yazım Terimleri Sözlüğü 1974) **İmla Ar. İmla** a. (imla:, l ince okunur) 1. Yazım: “İmla bahsi, yalnız bizde değil, Fransa’da dahi gariplikler uyandırmıştır.” -A. Rasim. 2. esk. Doldurma, doldurulma. (*Güncel Türkçe Sözlük*) **İmlâ:** Bir dilin söz varlığını o dilde yürürlükte olan ses, şekil, köken vb. kurallara uygun olarak yazıya geçirme; dildeki sözleri kurallarına uygun olarak yazma.” BSTS / Gramer Terimleri Sözlüğü 2003 (<http://TDKterim.gov.tr/bts/> erişim tarihi:26.11.2012)

“1. Yazım.İmla kelimesinin ingilizcesi, n. dictation, dictation of Word, adj. orthographic, orthographical, n. spelling, orthography, dictation Köken: Arapça”

(<http://imla.nedir.com/#ixzz2K7mXSjPV> erişim tarihi:26.11.2012) Alm. Rechtschreibung. Orthographie (f), Fr. Orthographe (f), İng. Orthography. Anlamına gelen yazım; bir dilin yazıya geçirilmesinde uyulması şart olan kâideler topluluğudur. Bir dilin yazıya geçirilmesinde birlik, doğruluk, anlaşılabilirlik ve düzgünlüğün sağlanmasının yolu kurallara riayet etmek mecburiyeti vardır.

Yazım Kılavuzu, yazım kurallarını herkes tarafından benimsenen kurallar hâline getirmek, kökleştirmek, böylece yazımda birliği sağlamak amacıyla oluşturulan kurallar kılavuzudur. Türk Dil Kurumunun kuruluşundan önce Dil Encümeni tarafından hazırlanan *İmlâ Lûgati* dışında geçen yaklaşık seksen yıllık süre içerisinde *İmlâ Kılavuzu*, *Yeni İmlâ Kılavuzu*, *Yeni Yazım (İmlâ) Kılavuzu*, *Yeni Yazım Kılavuzu* gibi değişik adlarla üç ayrı dizide kılavuzun yirmi altı kez basımı yapılmıştır. Türkiye Türkçesinin yazım kurallarını tespit ve yazım kılavuzunu hazırlama çalışmaları, 1 Kasım 1928'de 1353 sayılı kanunla kabul ettiğimiz Yeni Türk Alfabesi ile başlamıştır. Parlakyıldız, Atatürk dönemi yazım kılavuzu çalışmalarının önemli olduğunu, Atatürk'ün hazırlatmış olduğu *Osmanlıca-Türkçe Cep Kılavuzu* adlı çalışmanın, yazım kurallarının kılavuzlaştırılmasının/kitaplaştırılmasının ön adımı olduğunu dile getirir. “Atatürk'ün 1935'te hazırlattığı *Osmanlıca-Türkçe Cep Kılavuzu* hem telaffuzda, hem de imlada halkın Türkçeyi kullanmasında önemli bir görevi yerine getirmiştir” (2008:543). Atatürk, bu çalışma ile yazımda birliğe ne kadar önem verdiğini ortaya koymuştur.

Türk Dil Kurumunun temel görevlerinden birisi de Türkçe yazım kılavuzunu hazırlamaktır. 2876 sayılı kanunun 37. maddesiyle bu görev Kurum'a verilmiştir. Cumhuriyetin kurulmasından sonra yazımda birliğin sağlanması amacıyla Atatürk'ün önderliğinde 12 Aralık 1928'de “*İmla Lûgati*” hazırlanmış, bu yazım birliğinin ilk adımı olmuştur. Bu yazım kılavuzu 1941 yılına kadar kullanılmıştır. Bu on üç yıl içerisinde “*söyleyişe göre yazım*” öncelik taşımıştır. Türk Dil Kurumu tarafından hazırlanan yazım kılavuzu 1941'de *İmla Kılavuzu*, 1965'te *Yeni İmla Kılavuzu*, 1977'de *Yeni İmla Kılavuzu*, 1985'te *İmla Kılavuzu*, 2005'te ve en son 2012'de *Yazım Kılavuzu* adlarıyla yazım alanındaki sorunlarımıza çözümler üretmiştir. Yazım kılavuzlarının ad değişiklikleriyle başlayan farklılıklar ve değişiklikler devam etmekte, bu durum Türkçemizdeki dil barışının sağlanamaması bağlamındaki kaygıları derinleştirmektedir.

4. Yazım Kılavuzlarının Amaçları ve Sorunları

Bir yazıda doğabilecek birtakım kavram kargaşasının önüne geçilmesi, yanlış okumanın önlenmesi, okumanın ve anlamının kolaylaştırılması, okuma ve yazmada herkesin aynı kurallara tabî olması için belirlenmiş olan kurallara imlâ (yazım) kuralları denir. Yazım kurallarını uygulamada yazım kılavuzu, öncelikle dilde

birliğin sağlanması amacıyla hareketle, yazımda birliğin sağlanması düşüncesinden yola çıkılarak ortaya çıkan birleştirici, herkesin benimseyeceği, kullanacağı kurallar ve yazım biçimlerine yer verilen kurallardan oluşan ortak yazım rehberidir. Türkçeyi, tabiri caizse hakkını vererek kullanmak, Türkçeyi hem daha doğru hem daha güzel kullanabilmek için, gelenekleşmiş, yaygınlaşmış birtakım yazılış biçimlerinin benimsenmesinden ziyade yazım kılavuzunun esas alınması dilde birlik açısından büyük önem arz etmektedir.

Yazım kılavuzu, hem konuşma hem de yazı dilindeki çeşitli kuralları sistematik bir şekilde ortaya koyan kitaptır. Dil, ana dil, sözcük, sözcük grubu, dil bilgisi, ek, kısaltma, noktalama, yazım kuralları vb. öğeleri bünyesinde barındıran açık, anlaşılır, başucu, kaynak ve rehber kitaptır. Dilin en iyi şekilde öğrenilmesini sağlayan başucu kitabı olan sözlükten sonra gelen en önemli kitaptır. Ülkemizde Yavuz Bülent Bakiler'in deyimiyle milletimiz tarafından *okumamak hastalığına* yakalandığımız için, okumadığımız kitaplardan birisi sözlük; diğeri de yazım kılavuzudur. Maalesef, bu başucu ve kaynak kitaplardan faydalanma oranı oldukça düşüktür. (Kolaç, 2009: 51)'de Temel dil becerilerini edinmede ve sağlıklı temellere oturtmada, sözcük dağarcığını zenginleştirmede, daha güçlü ve yetkin ifade becerilerine sahip olmada, dilin bütün veya belli bir çağda kullanılmış kelime ve deyimlerini alfabe sırasına göre tanımlayan, açıklayan, başka dillerde karşılıklarını veren, bir bakıma dilimizin hazineleri konumundaki sözlüklerin ve yazıma ilişkin bütün bilgilerin yer aldığı yazım kılavuzunun önemli bir yeri olduğunu dile getirmektedir.

Hem yazılış hem de söyleniş açısından sözcüklerin kavranabilmesi yazım kılavuzuna riayet edilmesiyle mümkündür. Yazım kılavuzları dillerin anayasası rolünü üstlenir. Bu anlamda son karar merciidir. Biz de yazım kuralları ile ilgili son karar mercii Türk Dil Kurumudur. Bu bağlamda sorumluluk konusunda yasal olarak yetkili olan Türk Dil Kurumuna vatanadaş olarak bizlerin de yardımcı olması, yazımda birlik açısından önem arz etmektedir.

Eğitim-öğretim faaliyetlerinde öğrencilere sözcükleri doğru söylemek ve yazdırmak, doğru yazım kuralları alışkanlığı edinmesinde öğrenciye olumlu anlamda katkı sunacaktır. Sözlü iletişimde yapılan hatalar hoşgörü ile karşılanabilse de yazılı anlatım bu şekilde değildir. Tabiri caizse "söz uçar, yazı kalır" sözünü unutmamak gerekmektedir. Bu nedenle "Sözlü iletişimde hatalar hoşgörüyle karşılanırken yazmada hata pek kabul edilmez" (Aydın, 2000: 54). Yazım kılavuzlarında Cumhuriyet Dönemi'nden günümüze tutarsızlıklar olagelmektedir. Yazım kılavuzları için en başta gelen sorun birbiriyle tutarlı olmayan kuralların bulunmasıdır. Bu tutarsızlıklar birçok tartışmaya konu olmaktadır. Bu konuda Parlakyıldız, şu anlamlı tespitleri yapmıştır: "Karamanoğlu Mehmet Bey'in fermanından, Âşık Paşa'nın şikâyetnamesine kadar geriye dönüp baktığımızda bir dil sorunuyla karşı karşıya gelmişizdir. Alfabemiz, imlamız, kelimelerimiz, dilbilgisi kurallarımız teker teker ele alınmış ve üzerinde uzun uzun tartışılmıştır. Halen de bu tartışmalar günümüzün gündeminden düşmeyen konular arasındadır. Bir imla sorununun olduğu inkâr edilemez. Ülkemizde Harf İnkılâbından bu yana, imla ile ilgili problemler azalacağı yerde, maalesef bazı

konularda (birleşik kelimelerde, inceltme-uzatma işaretlerinin kullanımında) hızla devam etmiş, çözümü kolaylaştırma yerini zıtlaşmalara bırakmıştır. Bu da ülkemizde gerek okullarımızda, gerekse kurumlar arasında imla birliğini bozmuştur. Bu sebeple bugün öğretim kurumlarımızda imla kargaşası devam etmektedir” (2008: 537-538). “1928’den 2005’e kadar çıkarılan imla kılavuzlarında bir bütünlüğün sağlanamadığı, yeni çıkan her kılavuzda kuralların sık sık değiştirildiği ve öğretmen ile öğrenciler arasında güven bunalımı yaşandığı görülmektedir. 2005’te İlköğretim Okulları için çıkarılan İmla Kılavuzu’nun adının 2007’de Yazım Kılavuzuna dönüştürülmesi, birleşik kelimelerin yazımlarında kılavuzlarda kimi zaman değişikliklerin arz etmesi, piyasaya sürülen ilköğretime yönelik Cep İmla Kılavuzlarını hazırlayanların kâr amaçlı anlayışları yazımda kargaşa yaratması gibi örnekler sıralanabilir” (Parlak yıldız, 2008: 546).

Parlak yıldız’ın da belirttiği gibi Cumhuriyet Dönemi’nden günümüze yazım kılavuzlarının sürekli olarak değişmesi, gerek öğretmenler arasında gerekse öğrenciler arasında yazım kurallarına karşı “acaba” gibi birtakım güvensizlik emarelerinin oluşmasına zemin hazırlamıştır. Bunda doğal olarak yazım kılavuzlarındaki değişikliklerin istikrarsızlığı en önemli etken olarak gösterilebilir. Dil gelişen canlı bir varlıktır; fakat bu yazım kılavuzlarındaki değişim gelişim midir, tutarsızlık mıdır? Bu konularda tartışmalara bakıldığında değişikliklerin haklı gerekçeleri olmakla birlikte; kendi içinde tutarsız olma durumları da göz ardı edilemez. Özellikle yazımda tek otorite olması gereken Türk Dil Kurumunun hazırlamış olduğu yazım kılavuzlarına karşılık, alternatif olarak yüzlerce çalışmalar yapılması, üzerinde düşünülmesi gereken bir durumdur. Türk Dil Kurumu toplumdan kopuk, sadece belli bir zümre ile değil; tüm toplumun katılımını sağlayarak birtakım değişiklikler yapmalıdır. Türk Dil Kurumu, toplumu bilgilendirmeli, gerekirse ikna etmelidir. “Dilde birlik, yazıda birlik” ilkesi ancak millet olarak, toplum olarak tüm fertlerin bilinçli hareket etmesiyle sağlanabilir. Bir milletin hayat kaynağı olan dile yönelik olarak hazırlanan yazım kılavuzları birtakım ticarî anlayışların kurbanı olmamalıdır.

Yazım kuralları, eğitim-öğretim sürecinde öğrencilere maalesef öğretilmemekte, dolayısıyla kurallar öğrenciler tarafından özümsememektedir. Bu durum okul öncesinden yükseköğretime kadar eğitim-öğretim faaliyetini gerçekleştiren öğretmen ve akademisyenlerde büyük bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu durumun ortaya çıkmasında hiç şüphesiz ulusal dil bilincinin bir başka deyişle ana dil bilincinin zayıf olmasından kaynaklanmaktadır. “Ulusal dil bilinci, bir yönüyle yazım birliğini sağlamakla oluşturulmaktadır” (Çotuksöken, 1988: 6).

Türk milleti, geçmişten günümüze sürekli yer değiştirdiğinden farklı dinlerle tanışmış ve bu dinlerin etkisi dilini de etkilemiştir. Bu yüzden Türk milleti çok sayıda alfabe kullanmıştır. Türk milletinin ilk alfabesi Köktürk alfabesi olmuştur. Uygurlar

zamanında *Soğd, Brahmi, Mani ve Uygur* alfabeleri kullanılmıştır. İslamiyet ile birlikte Arap alfabesini kullanan Türk milleti, 1928 yılında Latin harflerinden oluşan Türk alfabesini kullanmaya başlamıştır. Bu alfabe değişiklikleri beraberinde birtakım yazım sorunlarının ortaya çıkmasında önemli etken olmuştur. Tam manasıyla olmasa da Türkçe konuşulduğu gibi yazılan, yazıldığı gibi konuşulabilen ender dillerden birisidir. Ama bazı yazılış ve söyleyiş farklılıkları da vardır. “Konuştuğumuz gibi yazarsak, “ağabey” kelimesini “abi”, “ değil mi?” kelimesini “dii mi?”, “eczane” kelimesini “ezzane” şeklinde yazmamız gerekirdi” (Aksu, 2001: 36). Tümüyle konuşulduğu gibi yazılmayan Türkçemizin birtakım sözcük veya sözcük grupları yazıya geçirilirken hassas davranılmalıdır. Yazım kılavuzu, geçmişten günümüze sürekli değişmek suretiyle birçok kez basılmıştır. Yazım kılavuzu için yapılan her baskı, bir öncekinin eksikliklerini tamamlama iddiasıyla ortaya çıkmış veya yanlışlarını düzeltmiştir; fakat bazı kurallar karara bağlanmakla birlikte, daha sonra yapılan değişikliklerde ise bundan vazgeçildiği görülmüştür. Bir sonraki baskıda ise birtakım değişikliklerden tekrar vazgeçildiği görülmüştür. Bu kuralların yerleşmesi, benimsenmesi, ancak yazım kuralları, yazım kılavuzu ve sözlükleri başucu kaynak, rehber kitap yapmakla gerçekleştirilebilir. Yazım kılavuzu ve sözlük kullanma alışkanlığı dilde birliğin temel ögesi olan yazımda birliğin gerçekleştirilmesinde önemli rol oynamaktadır. Özellikle yabancı sözcük kullanımındaki artış bu sözcüklerin yazımı ile ilgili tartışmaları beraberinde getirmiş, yazımda kargaşaya sebebiyet vermiştir.

Bu konu ile ilgi olarak Aksu, (2001: 36)’da şu tespitlerde bulunmaktadır:

“... kelimeler varlıklarıyla ve yazılışlarıyla dil kirliliğine sebep olmaktadırlar. Örnek olarak “show” kelimesini verebiliriz. 1928 yılında kabul edilen Türk alfabesi içinde “ş” karşılığı “sh” ve “w” harfleri bulunmamaktadır. Veyahut “baskı sayısı” gibi Türkçe kelimelerden oluşan bir birleşik kelime yerine Fransızların “tiraj” kelimesinin kullanılmasıyla birlikte birçok yabancı kaynaklı kelime hem de kendi imlalarıyla dilimizde yer almaya başlamıştır” Yazımdaki farklılık ve tutarsızlıklarla ilgili olarak Çotuksöken, yazım kılavuzlarında oluşan sorunlara yönelik olarak şu tespitlerde bulunmuştur: “Yazıma ilişkin sorunlar her zaman var olacaktır. Dilin sürekli değişimi, yeni sözcüklerin dilin sözcüklerine girmesi, yabancı dillerden ödünçlemeler yapılması, özel dillerden ya da yöre ağızlarından, eski kaynaklardan sözcük ve kalıp kullanımlarının alınması, kimi sözcüklerin aşınmaya uğraması, belirli zaman aralıklarıyla yazımın gözden geçirilmesini ve gerekli düzeltmeler yapılmasını zorunlu kılmaktadır. Yazım kılavuzlarındaki sorunların çözüme kavuşturulması için yazım sorunlarının tam olarak saptanıp ortaya konması, bu sorunlara çok yönlü bakılması, anlık, çabuk geçersizleşebilecek çözümlerle yetinmemek gerekir. Başlıca yazım sorunlarını şu alt başlıklarda toplayabiliriz: Özel dillerden sözcük alma, Yöresel ağızlardan sözcük alma, Yabancı dillerden giren yeni sözcükler, Ölmüş ve ölmekte olan sözcükler, Bilim terimleri Yeni türetilen sözcükler, sözcüklerin türevleri, Özel adlar, Sesletim, Kalıp kullanımlar, Yazım kuralları ve noktalama imleri, Yazım kılavuzlarının söz dağarcığı, Düzeltme imi, Birleşik sözcükler, Yazım sorunlarımız bu kadar değil. Hepimizin amacı ortak: Türkçeyi doğru yazmak (yazdırmak), doğru

konusmak (konuşturmak). Bunların da ötesinde Türkçeyi sürekli zenginleştirerek gelişkin bir bilim, sanat, kültür dili durumuna getirmek. Türkçe üzerine kafa yoranların düşündüklerini yazıya dökmeleri bir dilseverlik ve yurtseverlik ödevidir" (1988:5-7).

Yazım kurallarıyla ilgili sorunların varlığı beraberinde yazım kılavuzları sorununu getirmektedir. Yazım kılavuzlarını kullanmayan bireylerin bu kuralları öğrenmesi ve benimsemesi beklenemez. Özellikle Türk Dil Kurumunun yayımladığı yazım kılavuzlarına bakılınca bu sorunlar belirgin bir şekilde göze çarpmaktadır. "İşin bu boyutu, TDK'nin çıkardığı İmlâ Kılavuzları'nda görülen karışıklığı birkaç kat daha artırmaktadır. Aynı anda kitapçılarda bulunabilen 1989-1994 yılları arasında çıkmış beş ayrı yazım kılavuzunun karşılaştırılması çok ilgi çekici sonuçlar ortaya koymaktadır" (Ateşman, 1995: 5-8). Yazım kılavuzlarındaki tutarsızlıklar ve farklılıklar maalesef yazımda kargaşaya zemin hazırlamıştır. Türkçenin doğru, güzel ve etkili kullanımı yazım kurallarını benimsemekten, dolayısıyla yazım kılavuzlarını başucu kitabı yapmaktan geçer. Türk Dil Kurumu, geçmişten günümüze *İmlâ Lûgati*, *İmlâ Kılavuzu*, *Yeni İmlâ Kılavuzu*, *Yeni Yazım Kılavuzu*, *Yazım Kılavuzu* gibi adlarla yayımlamış olduğu yazım kılavuzları tam anlamıyla benimsenememişse, yazım kuralları eğitim-öğretim faaliyetleri içerisinde tam öğretilenememişse ve öğrenilememişse bunda herkesin sorumluluğu vardır. Türk Dil Kurumunun sorumluluğu olduğu kadar, birey olarak özellikle sosyal medyada dilimizi cömertçe harcıyıp hiçbir surette kurallara uymayan bizlerin de sorumluluğu azımsanmayacak ölçüdedir.

5. Cumhuriyet Döneminden Günümüze Türk Dil Kurumu Yazım Kılavuzları

Dilimizde Tanzimat Döneminden itibaren dil tartışmaları bağlamında yazım konusunda da tartışmalar yaşanmıştır. Türkiye'de Dil devrimi Cumhuriyetin ilanına paralel olarak 1 Kasım 1928'de gerçekleştirilen yeni alfabenin kabul edilmesiyle tartışmalar başlamış, yazım boyutunda ise günümüze kadar devam etmiştir. Türkçenin gelişmesi ve dünya dilleri arasında yerini alması için Atatürk'ün isteğiyle 1932 yılında kurulan Türk Dil Kurumu ile dil ile ilgili yapılması düşünülen çalışmaların sistemli bir hale getirilmesi amaçlanmıştır. Yazım kılavuzunu ülkemizde hazırlamak, yazmak ve yayımlamak görevi Anayasa'nın 134. maddesi 2876 sayılı yasanın 37. maddesinin b fıkrasına göre Türk Dil Kurumuna verilmiştir. Türk Dil Kurumu, "Bugüne kadar bine yakın kitap, yüzlerce sayı dergi yayımlamış, sayısı binlerle ifade edilebilecek konuşma, konferans ile kurultay, açık oturum, bilgi şöleni vb. toplantılar düzenlemiş, bölge ağzlarından söz derleme, tarihsel metinlerden söz tarama, kök ve gövdelerden yeni sözler ve terimler türetme gibi çok önemli bilimsel çalışmaları gerçekleştirmiş ve Türkçe sözlükler yayımlamıştır" (Akalin, 2007). Türkçenin sadeleştirilmesi, dilde ifade noktasında bütünlüğü sağlama, dilde ve yazımda birliği sağlama çabaları neticesinde 12 Aralık 1928 yılında İmlâ Lûgati'ni hazırlayıp yayınlanmıştır. Bu çabalar bir kesim tarafından olumlu karşılanmakla birlikte; bazı kesimlerde beraberinde çeşitli

tartışmaları da getirmiştir. 1928 yılında yapılan Harf İnkılâbı, dil ve imla ile ilgili tartışmaları sona erdirmemiş aksine alevlendirmiştir. Başka milletlerde yerleşmiş, benimsenmiş olan imla kuralları, bizde “*kavram kargaşası*” şeklinde günümüzde de devam etmektedir. “Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Yasası”nın 37. maddesine göre, Türkiye’de imlâ kurallarını belirlemek ve imlâ kılavuzu yayımlamak yetkisi Türk Dil Kurumuna verilmiştir. TDK’nin İmlâ Kılavuzu’ndaki kurallara uyulması gereklidir (Tan, 2001: 763).

Çalışmamızın özünü oluşturan yazım kılavuzları konusunda yetkili anayasal kurum olan Türk Dil Kurumu, “*İmlâ Lûgati, İmlâ Kılavuzu, Yeni İmlâ Kılavuzu, Yeni Yazım Kılavuzu, Yazım Kılavuzu*” gibi adlarla yayımlamış olduğu kılavuz, 27. baskısına ulaşmıştır. Türk Dil Kurumu Yazım kılavuzları bazı kesimler tarafından kabul görmekle birlikte; başka bir kesim tarafından kabul görmemekte ve alternatif yazım kılavuzları yazılmaktadır. Bu bağlamda tartışmalı olan “*yazım kılavuzları*” konusundaki tartışmalara olumlu anlamda katkı sunmak ve bu konuda araştırma yapacak olan ilim adamlarına kaynaklık teşkil etmesi açısından bir kaynakça denemesinin, yazım kılavuzu ile ilgili yapılacak araştırmalara veri sunması açısından olumlu katkı sunacağını düşünüyoruz.

6. Cumhuriyet Döneminden Günümüze Yapılan Yazım Kılavuzları İle İlgili Çalışmalar

6.1. 1928-1960 Yılları Arasında Yayınlananlar

- DİL ENCÜMENİ (1928). *Yeni İmlâ Lûgati*, Devlet Matbaası, İstanbul, 372 sayfa.
- SAHİR, C. (1928). *İmlâ Lûgati*, Devlet Matbaası, İstanbul
- MAARİF VEKÂLETİ (1929). *Yeni İmlâ Lûgati*, Devlet Matbaası, İstanbul, 371 sayfa.
- KIRIMLI, S.(1930). *Küçük İmlâ Lûgati*, Kanaat Kitapevi, İstanbul.
- SANDER, M. S. (1931). *İmlâmızı Öğrenelim*, Şirket-i Mürettibiyye Matbaası, İstanbul.
- SANDER, M. S. (1938). *Türkçe Öğreneceklere Yardımcı İmlâ ve Gramer Kaideleri Özü*, İnkılâp Kitapevi, İstanbul.
- TOVEN, M.B. (1938). *Noktalama, Yazıda Kullanılan İşaretler*, 1.bs., İkbâl Kitabevi, İstanbul.
- TOVEN, M.B. (1939). *Noktalama, Yazıda Kullanılan İşaretler*, 2.bs., İkbâl Kitabevi, İstanbul.
- TOVEN, M.B. (1940). *Noktalama, Yazıda Kullanılan İşaretler*, 3.bs., İkbâl Kitabevi, İstanbul.
- TDK(1941). *İmlâ Kılavuzu*, Cumhuriyet Basımevi, 1.bs., İstanbul, 227 sayfa.
- TDK(1941). *İmlâ Kılavuzu*, Cumhuriyet Basımevi, 2.bs., İstanbul, 227 sayfa.
- TOVEN, M.B. (1944). *Noktalama, Yazıda Kullanılan İşaretler*, İkbâl Kitabevi, İstanbul, 47 sayfa.

- TDK (1948). *İmla Kılavuzu*, Türk Dil Kurumu Yayınları, 3.bs., Ankara, 223 sayfa.
- TÜRKİYE BASIMEVİ (1949). *İmlâ Kuralları*, İstanbul.
- ERTEN, C.(1951). *İmlâ ve Noktalama Kuralları*, İvriz Köy Enstitüsü Yayımı, Konya.
- CAN, S.(1952). *Dilbilgisi Esaslarına Göre İmlamız*, Öztürk Basımevi, İstanbul
- SANDER, M. S. (1952). *Bütün Okullar İçin Yeni İmla Kılavuzu*, İnkılâp Kitapevi, İstanbul
- CAN, S. (1955). *Dilbilgisi Esaslarına Göre İmlamız*, İlaveli 3.baskı, Maarif Vekâleti Yayınları, Ankara, 39 sayfa.
- ERTEN, C. (1953). *Örneklerle Noktalama*, Sipahi Yayını, 1. bs., İstanbul.
- ERTEN, CEMAL.(1954). *Örneklerle Noktalama*, Sipahi Yayını, İlaveli 2. bs., İstanbul.
- GÖKYAYLA, R. (1954). *İmla 1 Büyük Harfler*, Doğanlar Basımevi, İzmir.
- TDK (1956). *İmla Kılavuzu*, Türk Dil Kurumu Yayınları, 4.bs ., Ankara, 232 sayfa.
- SANDER, M. S. (1956). *Yeni İmla Kılavuzu: Bütün Okullar İçin*, İnkılâp Kitapevi, İstanbul, 240 sayfa.
- TDK (1957). *İmla Kılavuzu*, Türk Dil Kurumu Yayınları, 5.bs., Ankara, 202 sayfa.
- YÜZBAŞIOĞLU, M. (1959). *İmla Kuralları ve Noktalama İşaretleri*, İstanbul.
- TDK (1960). *İmla Kılavuzu*, Türk Dil Kurumu Yayınları, 6. bs., Ankara,197 sayfa.
- GÖNLÜOL, İ. (1961). *Noktalama*, Dün-Bugün Yayınevi, Ankara.

6.2. 1962-1980 Yılları Arasında Yayınlananlar

- TDK (1962). *Yeni İmla Kılavuzu*, Türk Dil Kurumu Yayınları, 7.bs., Ankara, 196 sayfa.
- AYDIN, İ., YALÇIN, O. (1963). *Herkes İçin İmla Kılavuzu*, Okat Yayınevi, İstanbul
- ÖZÜN, M. N.(1963). *Türkçe İmla kılavuzu*, Remzi Kitabevi, İstanbul, 259 sayfa.
- TDK (1964). *Yeni İmla Kılavuzu*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, 15 sayfa.
- ÇANKAYA, F. (1964). *İmla Öğretim*, Yüksel Yayınları, Konya.
- ÇAĞLAYAN, F.(1965). *Türk İmla Kılavuzu*, İnkılâp ve Aka Kitapevleri, İstanbul, 224 sayfa.
- TDK (1965). *Yeni İmla Kılavuzu*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 288 sayfa.
- TDK (1966). *Yeni İmla Kılavuzu*, Türk Dil Kurumu Yayınları, 2.bs., Ankara, 280 sayfa.
- GÖKŞEN, E.N. (1966). *Yazma Yolu ve Yeni İmla Kuralları*, Kitap Yayınları: İstanbul, 64 sayfa.

- TDK (1967). *Yeni İmla Kılavuzu*, Türk Dil Kurumu Yayınları, 3.bs., Ankara, 280 sayfa.
- TDK (1969). *Yeni İmla Kılavuzu*, Türk Dil Kurumu Yayınları, 4.bs., Ankara, 258 sayfa.
- TUNCAY, N. (1969). *İmla Kuralları ve Yazı Şekli*, Ankara.
- Gözpınar, İ. (1969). *Yeni İmla Kuralları ve Noktalama İşaretleri*, Kardeş Matbaası, Ankara.
- TDK (1970). *Yeni Yazım (İmla)Kılavuzu*, Türk Dil Kurumu Yayınları, 5.bs., Ankara, 261 sayfa.
- TDK (1970). *Yeni Yazım (İmla)Kılavuzu*, Türk Dil Kurumu Yayınları, 6.bs., Ankara, 261 sayfa.
- ÇAĞLAYAN, F. (1971). *Yeni Türk İmla Kılavuzu*, İnkılap ve Aka Kitapevleri, İstanbul.
- ORTA, N. (1971). *Örnekli İmla (Yazım) Bilgileri: Ortaokul ve Dengi Okul Öğrencileri İçin*, Gen Yayınları, Ankara, 45 sayfa.
- DOĞAN, K. (1972). *Yazım ve Noktalama Kuralları: Öğrenciler İçin*, Ankara, 97 sayfa.
- ERTAN, A. (1972). *Açıklamalı İmla Kılavuzu*, Ak Kitabevi, İstanbul.
- KÜKEY, M. (1973). *Yazım Kuralları*, Ankara, 144 sayfa.
- TDK (1973). *İmla Kılavuzu*, Türk Dil Kurumu Yayınları, 7.bs., Ankara, 261 sayfa.
- TDK (1975). *Yeni Yazım Kılavuzu*, Türk Dil Kurumu Yayınları, 8.bs., Ankara, 261 sayfa.
- ÇAĞLAYAN, F. (1976). *Yeni Türk Yazım(imla) Kılavuzu*, İnkılap ve Aka Kitapevleri, İstanbul, 263 Sayfa.
- TDK (1977). *İmla Kılavuzu*, Türk Dil Kurumu Yayınları, 9.bs., Ankara, 270 sayfa.
- ÖZGÜVEN, M. ve KÖKSAL, Ü. (1979). *Yazım(imla)ve Noktalama İşaretleri*, Karayolları Genel Müdürlüğü, Ankara, 48 sayfa.
- ÜNLÜ, M. (1980). *Türkçe İmla Kılavuzu (Yazım Kılavuzu)*, Alemdar Ofset: Ünlü Kitabevi, İstanbul.
- ÖZÜN, M. N. (1979). *Türkçe Yazım Kılavuzu*, Remzi Kitabevi, İstanbul.

6.3. 1980-1993 Yılları Arasında Yayınlananlar

- TDK (1980). *Yeni Yazım Kılavuzu*, Türk Dil Kurumu Yayınları, 10.bs., Ankara, 270 sayfa.
- TDK (1981). *İmla Kılavuzu*, Dergâh Yayınları, İstanbul, 248 sayfa.
- DERGÂH YAYINEVİ (1981). *Doğru İmla Kılavuzu*, Dergâh Yayınları, İstanbul, 248 sayfa.
- TDK (1981). *Yeni Yazım Kılavuzu*, Türk Dil Kurumu Yayınları, 11.bs., Ankara, 256 sayfa.

- ÖTÜKEN, H.- G. (1981). *Genişletilmiş Türk İmla Kılavuzu (Yazım Kılavuzu)*.
- DEMİRAY, K. (1982). *Söyleyiş ve Yazım Sözlüğü*, İnkılap ve Aka Kitapevleri, İstanbul.
- KÖKLÜGİLLER, A. (1983). *Türkçe Yazım Kılavuzu*, Murat Ders Yayınları, İstanbul, 262 sayfa.
- KÖKLÜGİLLER, A. (1983). *Yazım Noktalama ve Kısaltmalar Sözlüğü*, Milliyet Yayınları, Genişletilmiş 2.bs., İstanbul, 191 sayfa.
- KÜKEY, M. (1982). *Yazım Kuralları*, Karacan Yayınları, İstanbul, 144 sayfa.
- DERGÂH YAYINEVİ (1984). *İmla Kılavuzu*, Dergâh Yayınları, 2.bs., İstanbul, 248 sayfa.
- KOMİSYON (1984). *Yazım Kılavuzu*, Kocaoluk Yayınevi, İstanbul.
- BİRSEN YAYINEVİ (1984). *Türkçe Yazım Kılavuzu*, İstanbul, 206 sayfa.
- ÖZÖN, N. (1985). *Dil Kılavuzu*, Arkin Kitabevi, İstanbul, sayfa.
- ÜNLÜ, M. (1985). *Türkçe Yazım Kılavuzu (İmla Kılavuzu)*, Numune Basım Yayın, İstanbul.
- EREN, H. (1985). *İmla Kılavuzu*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 271 sayfa.
- TIĞLI, E. (1985). *Yazım Kılavuzu*, Eğitim Yayınları, İstanbul.
- TUNCER, F. R., KOZ, M. S. (1985). *Türkçe Yeni İmla Kılavuzu*, Rafet Zaimler Kitabevi, İstanbul.
- YALÇIN, C. (1986). *İmla Kılavuzu*, Emel Matbaacılık Sanayii, Ankara.
- TULUM, A. MERTOL (1986). *Yeni İmla Kılavuzu*, Tercüman Gazetesi, İstanbul, 93 sayfa.
- ÖZÖN, N. (1986). *Milliyet Güzel Türkçemiz, Yazım Kılavuzu, Terimler Kılavuzu, Yazım Kuralları*, Milliyet Yayınları, İstanbul.
- AKSOY, Ö. A. (1987). *Ana Yazım Kılavuzu*, Adam Yayınları, İstanbul, 269 sayfa.
- ÇELEBİ, T. (1987). *İmla Kılavuzu (Son Değişikliklere Göre Hazırlanmış)*, Taner Yayınları, İstanbul, 224 sayfa.
- AKSOY, Ö. A. (1987). *Ana Yazım Kılavuzu*, Adam Yayınları, 1.bs., İstanbul, 269 sayfa.
- Bozkurt, T. (1987). *Altın İmla kılavuzu*, Altın Kitaplar Yayınevi, İstanbul, 304 sayfa.
- KÖKLÜGİLLER, A. (1987). *Türkçe İmla Kılavuzu*, Kaya Yayınları, 4bs., İstanbul, 255 sayfa.
- YÖRÜK, Y. (1987). *İmla (Yazım) Kılavuzu*, Eğitim Yayınları, 1.bs., İstanbul.

- TDK (1988). *İmla Kılavuzu (Geliştirilmiş ve gözden geçirilmiş yeni basım)*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 285 sayfa.
- DEVELİ, A.(1988). *Yazım Kılavuzu*, 4.bs., İstanbul.
- DEMİRAY, K. (1988). *Temel Yazım Sözlüğü(İmla Kılavuzu)*, Yeni Basım İnkılâp Kitabevi, İstanbul.
- KAPULU, S.-KAPULU, A. (1988). *Yazım (İmla) Kılavuzu*, Ankara.
- KARABIYIK, E. Ü. (1988). *İmla Kılavuzu*, 2.bs., İstanbul.
- KURU, R. (1988). *Türkçe İmla Kılavuzu*, Meram Yayıncılık Ltd., İstanbul.
- ÖĞÜN, V. (1988). *İmla Kılavuzu*, Ankara.
- ÇELEBİ, T. (1989). *İmla Kılavuzu, Yazım Kılavuzu*, Taner Yayınevi, İstanbul.
- AKSOY, Ö. A. (1988). *Ana Yazım Kılavuzu*, Adam Yayınları, 2.bs. İstanbul, 269 sayfa.
- AKSOY, Ö. A. (1989). *Ana Yazım Kılavuzu*, Adam Yayınları, 3.bs., İstanbul, 269 sayfa.
- DİL DERNEĞİ (1989). *Yazım Kılavuzu*, Dil Derneği Yayınları, 1, bs., Ankara, 261 sayfa.
- TDK (1989). *Türkçe Yazım Kılavuzu*, Ertüze Yayınları, İstanbul, 298 sayfa.
- TDV (1990). *TDV İslam Ansiklopedisi İmla Kılavuzu*, TDV Yayınları, Ankara, 556 sayfa.
- ALTINTAŞ, G. (1990). *Nasıl Yazılır Nasıl Yazılmaz: Türk Dil Kurumunun Kurallarına Uygun İki Renkli Yazım (İmla) Kılavuzu*, Seçme Kitaplar, İstanbul, 239 sayfa.
- DİL DERNEĞİ (1990). *Yazım Kılavuzu*, Dil Derneği Yayınları, 2.bs., Ankara, 261 sayfa.
- AKSOY, Ö. A. (1991). *Ana Yazım Kılavuzu*, Adam Yayınları, 4.bs., İstanbul, 281 sayfa.
- AKSOY, Ö. A. (1991). *Ana Yazım Kılavuzu*, Adam Yayınları, 5.bs., İstanbul, 281 sayfa.
- TOPÇU, H. (1991). *Türkçe İmla Kılavuzu*, Yeni Okul Yayınları, 250 sayfa.
- HÜRRIYET GAZETESİ (1991). *Türkçe İmla Kılavuzu*, Hürriyet Gazetesi Yayınları, İstanbul, 190 sayfa.
- KÖKLÜGİLLER, A. (1991). *Türkçe İmla Kılavuzu*, Kaya Yayınları, İstanbul, 255 sayfa.
- KOLEKTİF(1992). *Altın İmla Kılavuzu: Yazım Kılavuzu*, Altın Kitaplar Yayınevi, İstanbul, 261 sayfa.
- AKSOY, Ö. A. (1992). *Ana Yazım Kılavuzu*, Adam Yayınları,6.bs., İstanbul,281 sayfa.
- 6.4. 1993-2005 Yılları Arasında Yayınlananlar**
- TDK(1993). *İmla Kılavuzu*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 346 sayfa.
- AYDIN, M., MEYDAN, H. (1993). *Türkçe İmla Kılavuzu*, Emek Yayın, Ankara,346 sayfa.
- KOLEKTİF(1993). *İmla(Yazım) Kılavuzu*, Erdem Yayınları, İstanbul, 300 sayfa.

- DOĞAN, A.(1993). *İmla Kılavuzu= Yazım Kılavuzu*, Akçağ Yayınları, Yeni Basım, Ankara, 278 sayfa.
- YÜKSEL, T. (1993). *Büyük Yazım Kılavuzu*, Yuva Yayınları, İstanbul, 452 sayfa.
- DOĞAN, A.(1993)). *İmla Kılavuzu (Yazım Kılavuzu)*, Akçağ Yayınları, Ankara, 278 sayfa.
- AYDIN, İ., YALÇIN, O. (1993). *İmla Kılavuzu Herkes İçin*, Okat Yayınevi, İstanbul, 272 sayfa.
- DOĞAN, A.(1994). *İmla Kılavuzu (Yazım Kılavuzu)*, Akçağ Yayınları, Ankara, 278 sayfa.
- YURT, Z. (1994). *Son Değişikliklere Göre İmla Kılavuzu-Yazım Kılavuzu*, Nurdan Yayınları, İstanbul, 352 sayfa.
- NAZ, N. (1994). *İmla Kılavuzu*, X Yayınları, İstanbul, 379 sayfa.
- PÜSKÜLLÜOĞLU, A. (1995). *Türkçenin Yazım Kılavuzu*, Arkadaş Yayınevi, 3.bs., Ankara, 441 sayfa.
- SÖZER, V.(1996). *Çobansalatası: Her Okuryazar İçin Güzel Yazım Kılavuzu*, Barajans, İstanbul, 483 sayfa.
- TDK (1996). *İmla Kılavuzu*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 354 sayfa.
- BU YAYINEVİ(1996). *Yazım-İmla Kılavuzu*, Bu Yayınları, İstanbul, 296 sayfa.
- TDK (1996). *İmla Kılavuzu: Genişletilmiş ve Gözden Geçirilmiş Yeni Baskı*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 443 sayfa.
- DOĞAN, A. (1997). *İmla Kılavuzu (Yazım Kılavuzu)*, Akçağ Yayınları, Ankara, 350 sayfa.
- KUSÇU, H. (1997). *Altın Sözlük Türkçe ve İmla Kılavuzu*, Altın Kitaplar Yayınevi, İstanbul, 261 sayfa.
- BOZKURT, T. (1997). *Altın İmla Kılavuzu*, Altın Kitaplar Yayınevi, İstanbul, 304 sayfa.
- HENGİRMEN, M. (1997). *Yazım Kılavuzu: Noktalama İşaretleri*, Engin Yayınevi, Ankara, 511 sayfa.
- ALTINTAŞ, G. (1998). *Nasıl Yazılır Nasıl Yazılmaz Türk Dil Kurumunun Kurallarına Uygun Karşılaştırmalı İki renkli Yazım/ İmla Kılavuzu*, Seçme Kitaplar Yayınevi, İstanbul, 544 sayfa.
- AKSOY, Ö. A. (1998). *Ana Yazım Kılavuzu*, Adam Yayınları, 14.bs., İstanbul, 281 sayfa.
- ERDEM YAYINLARI (1998). *1996 Türk Dil Kurumu Yayınlarına Göre Hazırlanmış İmla (Yazım)Kılavuzu*, Yeni basım, İstanbul, 304 sayfa.

- KIRKAN, F. (1999). *İmla(Yazım) Kılavuzu*, İnkılap Kitapevi, İstanbul, 559 sayfa.
- ÖZÖN, N.(1999). *Büyük Yazım Kılavuzu*, Kabalcı Yayınevi, 1.bs., İstanbul, 374 sayfa.
- ÖZÖN, N.(1999). *Büyük Yazım Kılavuzu*, Kabalcı Yayınevi, 2.bs., İstanbul, 374 sayfa.
- ÖZÖN, N.(1999). *Büyük Yazım Kılavuzu*, Kabalcı Yayınevi, İstanbul, 570 sayfa.
- SAVAŞ, İ.(1999). *Temel Türkçe İmla Kılavuzu*, Buhan Yayıncılık, 320 sayfa.
- ALTIN KİTAPLAR YAYIN KURULU(1999). *İmla Kılavuzu*, Altın kitaplar yayınevi, 304 sayfa.
- YÖRÜK, S. (1999). *İmla (Yazım) Kılavuzu*, Serhat Yayınları, İstanbul, 424 sayfa.
- İNKILAP KİTAPEVİ (1999). *İmla(Yazım) Kuralları Kılavuzu*, İstanbul, 559 sayfa.
- TDK (2000). *Türk Dil Kurumu İmla Kılavuzu*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 481 sayfa.
- BERELİ, S. (2000). *İlköğretim İmla Kılavuzu*, Alfa Yayınları, İstanbul, 390 sayfa.
- KUSÇU, H.(2000). *Altın İmla Kılavuzu*, Altın Kitaplar Yayınevi, İstanbul, 304 sayfa.
- UYSAL, M.(2000). *İmla Kılavuzu*, Uysal yayınevi, Konya, 480 sayfa.
- PÜSKÜLLÜOĞLU, A. (2002). *İmla Kılavuzu*, Arkadaş Yayınevi, Ankara, 740 sayfa.
- YILMAZ,S.(2001). *İmla(Yazım) Kılavuzu*, Kare Yayınları, 1.bs., İstanbul, 320 sayfa.
- İNKİLÂP KİTAPEVİ (2001). *İmla(Yazım) Kılavuzu*, , İstanbul, 304 sayfa.
- DİL DERNEĞİ (2002). *Yazım Kılavuzu*, Dil Derneği Yayınları, 5.bs., Ankara, 488 sayfa
- BENEKÇİ, Ş. (Nisan 2002). *İmla Kılavuzu*, Damla Yayınları, 416 sayfa.
- KÖMEN, M. (2002). *Türk Yazısı Yazım Kuralları*, Kömen Bitigligi Yayınları, İzmir, 196 sayfa.
- PÜSKÜLLÜOĞLU, A. (2002). *İmla Kılavuzu*, Arkadaş Yayınevi, 4.bs., Ankara, 740 sayfa.
- KÖKLÜGİLLER, A. (2003). *Yazım Kılavuzu*, Milliyet Yayınları, İstanbul, 336 sayfa.
- YALÇIN, M. (2003). *İmla Kılavuzu*, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 89 sayfa.
- ÖRSKAYA, İ.(2003).*Yazım Kılavuzu*, Final Yayınları, İstanbul, 335 sayfa.
- TÜLEK, A.(Ocak 2003). *İmla Kılavuzu*, Akçağ Yayınları, Ankara, 429 sayfa.
- PÜSKÜLLÜOĞLU, A. (2003). *Yazım Kılavuzu*, Arkadaş Yayınevi, Ankara, 740 sayfa.
- TDK (2004). *İmla Kılavuzu: İlköğretim Okulları İçin*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 303 sayfa.
- KURUL (2004). *Büyük Yazım Kılavuzu*, Fono Yayınları,1.bs., 430 sayfa.

YURT, Z. (2004). *İmla Kılavuzu (Yazım Kılavuzu)*, Nurdan Yayınları, İstanbul, 352 sayfa.

PÜSKÜLLÜOĞLU, A. (2004). *Yazım Kılavuzu*, Arkadaş Yayınevi, 4.bs., Ankara, 740 sayfa.

PÜSKÜLLÜOĞLU, A. (2004). *Yazım Kılavuzu*, Arkadaş Yayınevi, 5.bs., Ankara, 740 sayfa

6.5. 2005-2013 Yılları Arasında Yayınlananlar

TDK(2005). *Yazım Kılavuzu:İlköğretim Okulları İçin*, Türk Dil Kurumu Yayınları, 2.bs., Ankara, 228 sayfa.

KOLEKTİF (2005). *İmla Kılavuzu*, Karanfil Yayınları,1.bs., İstanbul, 332 sayfa.

KÖLAY, S. Y.(2005). *İlköğretim İmla Kılavuzu*, Arkadaş Yayınları, İstanbul, 285 sayfa.

TDK (2005). *Yazım Kılavuzu*, Türk Dil Kurumu Yayınları,24.bs., Ankara, 506 sayfa.

KOÇAK, E.(2005). *Kelebek İmla Kılavuzu*, Kelebek Yayınevi, 1.bs., İstanbul, 406 sayfa.

İNKILAP KİTAPEVİ (2005). *İmla(Yazım)Kılavuzu*, 1.bs., İstanbul, 248 sayfa.

VELİECEOĞLU, R. (2005). *İmla(Yazım)Kılavuzu*, Ecem Yayınevi,1.bs.,260 sayfa.

AYDIN, S.(2005). *Yazım Kılavuzu*, Lazer Yayınları, Ankara,296 sayfa.

ÇOTUKSÖKEN, Y.(2005). *Türkçe Yazım Kılavuzu*, Toroslu Kitaplığı Yayınları, İstanbul, 264 sayfa.

GÜN YAYINEVİ (2005). *İmla Kılavuzu*, Gün Yayıncılık, İstanbul, 352 sayfa.

DİL DERNEĞİ(2005). *Yazım Kılavuzu*, Dil Derneği Yayınları, 6.bs., Ankara, 424 sayfa.

ERGİN, R.(2005). *Yeni Yazım Kılavuzu*, Fono Açıköğretim Kurumu Yayınları, İstanbul, 430 sayfa.

VURGUN,N., BALTAŞ, Ş.(2006). *İlköğretim Yazım Kılavuzu*, Bordo Siyah Klasik Yayınları, İstanbul, 520 sayfa.

AKSOY, Ö. A. (2006). *Ana Yazım Kılavuzu*, Epsilon yayınevi, 1.bs., 325 sayfa.

MORPA YAYINEVİ (2006). *Yazım Kılavuzu: İlköğretim Okulları İçin*, Morpa Kültür Yayınları, İstanbul, 478 sayfa.

TDK (2008). *Yazım Kılavuzu*, Türk Dil Kurumu Yayınları, 25.bs., Ankara, 506 sayfa.

TDK (2009). *Yazım Kılavuzu*, Türk Dil Kurumu Yayınları,26.bs., Ankara, 506 sayfa.

YILDIRIM, A. (2011). *Yeni Yazım Kılavuzu TDK Yazım Kılavuzu'na Uygun*, Bilge Kültür Sanat Yayınları, İstanbul, 320 sayfa.

TDK (2012). *Yazım Kılavuzu*, Türk Dil Kurumu Yayınları, 27.bs., Ankara, 584 sayfa.

7. Sonuç ve Öneriler

7.1.Sonuçlar

Yazım kılavuzu, yaşamın her alanında güvenle başvurulması gereken çok önemli başucu kitabıdır. Türkçemizi gönülden özümsemek, Türkçeyi hem daha doğru hem daha güzel konuşabilmek ve yazabilmek için Yazım kılavuzuna ihtiyaç duyulmaktadır. Yazım kurallarındaki değişkenlik ve ona bağlı olarak ortaya çıkan yazım kılavuzlarındaki istikrarsızlık, kılavuzların adında kendisini göstermektedir. Yazım kılavuzlarının adının, sırasıyla “İmlâ Lügati” (1929), “İmlâ Kılavuzu” (1941), “Yeni İmlâ Kılavuzu” (1965), “Yeni İmlâ (yazım) Kılavuzu” (1970), “Yeni Yazım Kılavuzu” (1973), “İmlâ Kılavuzu” (1996), “Yazım Kılavuzu” (2005) şeklinde değişkenlik göstermesi ve bununla birlikte düzeltme, inceltme, uzatma veya şapka işareti gibi adlandırmalar veya birleşik, bileşik veya bitişik gibi adlandırma sorunları yazımdaki kargaşayı anlatmak bakımından önemlidir. 2012 yılında yazım kılavuzunda yerleşmiş olduğu varsayılan kurallarda yine değişikliklerde bulunma ihtiyacı hissedilmesi, dilde birliğin temelini oluşturan yazımda birlik konusunda *yazım kılavuzu ve kurallarında barış* sağlanamadığının en önemli göstergesidir. Bir sonraki yazım kılavuzunun baskısında Türk milleti olarak, *Türkçe Yazım Kılavuzu* ile ilgili bizleri neyin beklediği konusunda kimse bilgi ya da fikir sahibi değildir. Nitekim, yazım kılavuzları ve kuralları konusunda Gazeteci Nuray Mert, 28 Nisan 2013 tarihli Zaman Gazetesi’ndeki “*Önce dil barışı, sonra barış dili*” adlı yazısında Türkçe yazım kılavuzlarında istikrarsızlığın olageldiğini ve herkeste yazım konusunda bir başıboşluğun hâkim olduğunu; bu yüzden imlada birliğin olmadığını, aksine dağınıklığın olduğunu, dilimizde bir yazı yazarken mana eksikliği oluştuğunu, millet olarak barış dilinden önce dil barışı için mutabakat aramamız gerektiğini vurgulamaktadır. Türkçemiz konusunda rehber konumunda olan Türk Dil Kurumunun kafasının da karışık olduğunu belirterek, yazım kuralları ve yazım kılavuzu ile ilgili süregelen değişikliklerin sağlıklı bir şekilde yapılmadığını savunur. (http://www.zaman.com.tr/nuriye-akman/once-dil-barisi-sonra-baris-dili_2083326.html erişim tarihi: 28. 04. 2013)

Türk Dil Kurumunun yayımladığı yazım kılavuzları dışında, Dil Derneğinin Yazım Kılavuzu ve Ömer Asım Aksoy’un Ana Yazım Kılavuzu yoğun olarak kullanılan yazım kılavuzlarıdır. Ömer Asım Aksoy, Ali Püsküllüoğlu, Nijat Özün, Yusuf Çotuksöken önemli yazım kılavuzu yazarlarıdır. Özellikle yazım kılavuzlarının adlarına bakıldığında ticarî kaygılarla hareket edildiği gözlemlenmektedir. Örneğin; *Temel İmla Kılavuzu*, *Büyük Yazım Kılavuzu*, *Ana Yazım Kılavuzu*, *Yeni Yazım Kılavuzu*, *Herkes İçin İmla Kılavuzu*, *Doğru Nasıl Yazılır Nasıl Yazılmaz İmla Kılavuzu*, *Türkçe Yazım Kılavuzu*, *Açıklamalı İmla Kılavuzu*, *Örnekli İmla (Yazım) Bilgileri: Ortaokul ve Dengi Okul Öğrencileri İçin*, *Herkes İçin İmla Kılavuzu*, *Yeni İmla Kılavuzu: Bütün okullar için vb.* adlarla kitaba dikkat çekmek hedeflendiği, dolayısıyla ticarî kaygıların gözetildiği görülmektedir. “Yazım kuralları ile ilgili çeşitli kurum ve kuruluşların alternatif yazım kılavuzları yayımlamaya girişmeleri; yerleşmiş ve yaygınlaşmaya başlamış olan birtakım

kuralların ters yüz edilmesine, dilimizin ağır şekilde zarar görmesine neden olmuştur. Bu gibi nedenlerden dolayı yazım konusunda günümüzde bir kargaşa ve belirsizlik yaşanmaktadır. Millî bir sorun görülmesi gereken “yazımda birlik” bazı çevrelerce tartışılmakta ve çözümler üretilmekte ise de bunların yeterli olduğunu söylemek zordur. Dilde birliğin temel unsurlarından biri olan yazımda birliğim sağlanamamasının temel koşullarından birisi de ortak bir noktada buluşulması gerekliliğidir” (Bulut, 2008:1).

Yazım kılavuzlarındaki bu çeşitlilik yazımımızda değişik bakış açılarına bağlı gelenek oluşumuna zemin hazırlamakta, bu farklılıklar yazımdaki kargaşa ve belirsizliklerin sürmesinde de rol oynamaktadır. Ömer Asım Aksoy, Ana Yazım Kılavuzu'nun birtakım boşlukları doldurduğunu ve yenilikler getirdiğini belirtmiştir. Bu boşluk anlayışının ortaya çıkma sebebi, birtakım eksikliklerin giderilmemesinden kaynaklanmaktadır.

Türk Dil Kurumunun son dönem çalışmaları yazım kılavuzlarındaki çeşitliliği azaltmıştır; çünkü yazım kılavuzlarındaki boşlukları Türk Dil Kurumu kendisi doldurmaya başlamıştır. Son yıllarda “Yazım Kılavuzu” yayınlarında Türk Dil Kurumu etkili olmakla birlikte; arzu edilen yazımda istikrar, yazımda birlik ve bunun doğal sonucu olan dilde birlik tam olarak sağlanamamıştır. Türk Dil Kurumu Güncel Türkçe Sözlük ve Yazım Kılavuzu Çalışma Grubu, yazım kılavuzları konusunda adeta “Anayasa mahkemesi” gibidir, son karar merciidir.

7.2. Öneriler

Yazım kılavuzlarının işlevlerini yerine getirebilmesi için herkese ulaştırılması sağlanmalıdır. Bu yüzden çok basılarak öğrencilere ücretsiz verilmeli; toplumdaki diğer bireylere de ucuz bir fiyatla satılmalıdır. Böylece ticarî kaygılarla oluşacak yazım kılavuzuna yönelik yayın enflasyonu azalacaktır.

Yazım kılavuzları mantıklı, bilimsel, tutarlı olmalıdır. Yazım kılavuzları sadece Türkçe ve Türk Dili ve Edebiyatı derslerinde kullanılmamalı, gerektiğinde diğer derslerde de kullanılmalıdır. Dilimizi, sadece Türkçe veya Türk Dili ve Edebiyatı derslerinde kullanmıyoruz. Dolayısıyla diğer dersleri de en iyi şekilde anlamanın yolu Türkçeyi en iyi şekilde konuşmak ve iyi şekilde yazmaktan geçmektedir. Bu nedenle gerektiğinde diğer derslerde de Türkçe yazım kılavuzu kullanılmalıdır.

Özellikle Türkçe ve Türk Dili ve Edebiyatı derslerinde “buluş yoluyla öğretim ya da araştırma inceleme yoluyla öğretim” gibi stratejilerle öğrencilere öğretilmesi ve bunun için de başucu kitabı olarak Türk Dil Kurumu yazım kılavuzunun esas alınması gereklidir.

Yazım kılavuzları, sadece öğretmen istediği için veya ÖSYM'nin yaptığı sınavlardaki soruları çözmek için kullanılmamalı; etkili, doğru, güzel konuşmak ve

yazmak için kullanılmalıdır. Genel anlamda yazım kılavuzunun, özelde ise yazım kurallarının işlevlerinin ne olduğu, hangi amaçla kullanılması gerektiği, iletişimin etkili sağlanmasındaki rolleri, yazıların anlaşılmasındaki etkileri gibi birtakım işlevleri öğrenciye anlatılarak uygulamalı olarak etkinliklerle gösterilmelidir.

Yazım ve noktalama kurallarının sadece okulda değil, okul dışında da kullanılabilmesi gerektiği bilinci aşılanmalıdır. Sosyal medyada yazım kuralları adeta yok sayılmaktadır. Özellikle çocuklar açısından yazım kurallarının öğrenilmesini güçleştirmekten kaçınılmalıdır.

Yazım kurallarının yaygınlaşması, yazım kurallarında geleneklerin yerine kuralların geçerli olması için, herkes titizlikle kurallara riayet etmelidir. Kişisel değerlendirme ve yorumlarla, yazım kurallarında farklılıkların veya aykırılıkların oluşmasına zemin hazırlanmamalıdır.

Ana dil bilincine sahip olunmalı, *“Dilini kaybeden vatanını da kaybeder”* felsefesinden hareketle herkes dilini, yazım kurallarını korumalı ve ona sahip çıkmalıdır. Bu bağlamda tüm bireyler sorumluluk yüklenmeli ve yazım kurallarına uymak suretiyle diline verdiği değeri ortaya koymalıdır. Sadece yazımda birlik veya dilde birlik açısından değil, ana dil bilincinin oluşması açısından da bu hususa dikkat etmek önem arz etmektedir.

“Yazım, temel ve millî bir sorun olarak görülmelidir”(Bulut, 2008: 387). Bu itibarla tüm kamu kurum ve kuruluşları, Türk Dil Kurumu yazım kılavuzunu esas almalı ve o yazım kılavuzundaki kuralları dikkate almalıdır. Bu *millî* anlayış dilde birlik açısından önemlidir. Bu nedenle, yazım kılavuzunda tek otorite olarak Türk Dil Kurumunun kabul edilmesi dilde birlik açısından çok önemlidir. Türk Dil Kurumu ve Milli Eğitim Bakanlığı yazım kılavuzu konusunda koordineli olmalıdır. Yazımda ve dilde birlik, eğitim-öğretim ile ilgili kuruluşların karşılıklı desteğiyle gerçekleşebilir. Türk Dil Kurumu, yazım kurallarında sık sık değişikliğe gitmemeli, istikrar adına istikrarsızlığa yol açmamalıdır.

KISALTMALAR

MEB: Millî Eğitim Bakanlığı

ÖSYM: Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi

TDK: Türk Dil Kurumu

Vd. ve diğerleri

Vb. ve benzeri

KAYNAKÇA

AKALIN, Ş. H. (2007). *“75. Yılına Girerken Türk Dil Kurumunun 2006 Yılı Çalışmaları”*, http://ked.tdk.org.tr/index.php?option=com_content&view=article

&id=147:2006-Yili-Calismalarimiz-&catid=41:calismalar&Itemid=63(erişim tarihi: 25. 05. 2012)

- AKALIN, M. vd. (2001). **Türk dili ve kompozisyon bilgileri**, Ankara: Yargı Yayınları.
- AKYOL, H. (2005). **Türkçe ilk okuma yazma öğretimi**, Ankara: PegemA Yayıncılık.
- AKSAN, D. (1979). **Her yönüyle dil ana çizgileriyle dilbilim I**, Ankara: TDK Yayınları.
- AKSU, B. (2001). **İmlamız**, *Türk Yurdu*, (161-163) 2-3, 36-37.
- ATEŞMAN, E. (1995). **Yazım kılavuzlarımız**, *Dil Dergisi*, 34: 5-8.
- AYDIN, M. Z. (2000). **Arapçayı nasıl öğretilim? Din öğretiminde yeni yaklaşımlar**, İstanbul: MEB Yayınları.
- BULUT, M. (2008). **1996, 2000 ve 2005 Türk Dil Kurumu yazım kılavuzlarının karşılaştırılması**, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.
- CALP, M. (2005). **Özel öğretim alanı olarak Türkçe öğretimi**. Konya: Eğitim Kitabevi.
- ÇOTUKSÖKEN, Y. (1988). **Yazım sorunlarına genel bir bakış**, *Varlık*, 972, 5-7.
- DEMİRCAN, Ö. (2001). **Yazım: Sözel karşıtlıkların görsel ayrımı, bileşik sözcüklerin yazımı, yazım ve sorunları bilimsel kurultayı bildirileri**, Ankara: Dil Derneği Yayınları.
- ERGENÇ, İ. (1994). **Türkiye'deki ana dili sorunu**, Ankara: *TÖMER Dil Dergisi*, Sayı 25, 13.
- GÖĞÜŞ, B. (1978). **Orta dereceli okullarda Türkçe ve yazın eğitimi**, Ankara: Kadıoğlu Matbaası.
- HENGİRMEN, M. (1998). **Dilbilgisi ve dilbilimleri terimleri**, Ankara: Anı Yayıncılık.
- KANTEMİR, E.(1997). **Yazılı ve sözlü anlatım**, Ankara: Engin Yayınları.
- KARADÜZ, A. (2008). **"Yazı" ve "yazım" kavramlarının dilin ses ve anlam öğeleriyle ilişkisi**, *Turkish Studies Volume 3/6 Fall 2008 - Special Volume*, 422-448.
- KAVCAR, C. (1998). **"Türkçe eğitimi ve sorunlar"**, *Dil Dergisi*: S.65
- KAVCAR, C. (1999). **Edebiyat ve Eğitim**. Engin Yayınevi, Ankara.
- KAVCAR, C., VD. (2002). **Yazılı ve sözlü anlatım**, 2. baskı, Ankara: Anı Yayıncılık.
- KOLAÇ, E. (2009). **Öğretmen adaylarının Türkçe sözlük ve yazım kılavuzu kullanma konusundaki tutum ve görüşleri**, *Türk Dili* (691), 50-60.

- MERT, N. (2013). *Önce dil barışı, sonra barış dili*, Zaman Gazetesi, (http://www.zaman.com.tr/nuriye-akman/once-dil-barisi-sonra-baris-dili_2083326.html erişim tarihi:28.04.2013)
- MİTHAT, A. (1985). *Yazı yazmak üzerine bazı bilgiler*, *Türk Dili*, Ocak 1985, s. 15-20
- OCAK, G. (2004). *İlköğretim okulu 5.sınıf öğrencilerinin okuma anlama düzeyine videonun etkisi*, (<http://İlkogretim-Online.Org.Tr>. erişim tarihi: 18. 04. 2012)
- ONARAN M. Ş. (1988). *Yazım kılavuzlarının düşündükleri*, *Hürriyet Gösteri* 15: 18-19.
- ÖZ, F. (2003). *Uygulamalı Türkçe öğretimi*. Ankara: Anı Yayınları.
- ÖZBAY, M. (2002). *Yazılı anlatım becerisinin geliştirilmesi*, Prof. Dr. Sadık Tural Armağanı, Ankara, s. 172-187.
- ÖZBAY, Murat (2006). *Türkçe özel öğretim yöntemleri II*, Ankara: Öncü Kitap.
- PARLAKYILDIZ, H. (2008). *Atatürk ve imla*, *Turkish Studies International Periodical For The Languages, Literature And History Of Turkish Or Turkic Volume 3/6 Fall*, 536-547.
- SAĞIR, M. (1999). *Dilbilim ve Türk dil bilgisi*, Erzurum: Atatürk Üniversitesi Yay.
- SEVER, S. (2004). *Türkçe öğretimi ve tam öğrenme*, 4. baskı. Ankara: Anı Yayıncılık.
- TAN, N. (2001). *İmla kurallarına uymaya özen göstermeliyiz*, *Türk Dili*, 760-763.
- TDK (2007). *Türkçe Sözlük*, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- TOKATLI, S. (2005). *Türkiye Türkçesinin bugünkü durumu ve sorunları üzerine yazılan kitaplar*, *C.Ü. Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt: 29, No:2: 191-196.
- TULUM, M. (1986). *Yeni İmla Kılavuzu*, Tercüman Gazetesi, İstanbul, s.3-26.
- YELOK V. S., KARTALLIOĞLU Y. (2005). *Yazı dili ve özellikleri*, *Türk Yurdu Dergisi*, 88-89.
- YILDIZ, C. (2003). *Türkçe öğretiminde alternatif yöntemler*, Ankara: Anı Yayıncılık.
- YILDIZ, C. vd. (2006). *Kuramdan uygulamaya Türkçe öğretimi*, Ankara: PegemA Yayıncılık.
- YILDIZ, Z. (2002). *Değişik öğrenim kademelerindeki öğrencilerin noktalama ve yazım kurallarını uygulama düzeyi*, Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.
- <http://tdkterim.gov.tr/bts/yazim>
- http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_content&view=article&id=224:SUNUS&catid=50:yazm-kurallar&Itemid=132
- <http://www.tdk.org.tr/TR/Genel>